

मराठी

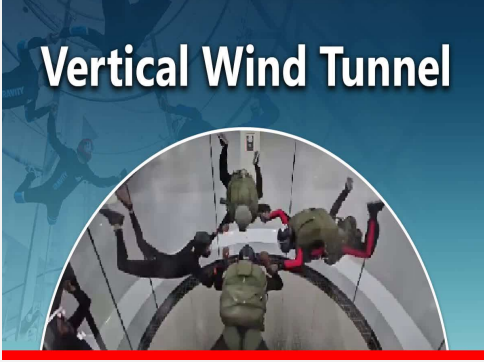
ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

28 ऑक्टोबर 2023

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

विशेष दलांना प्रशिक्षित करण्यासाठी लष्कराला उभे पवन बोगदे मिळतात

संदर्भ

- लष्कराने हिमाचल प्रदेशातील बकलोह येथील स्पेशल फोर्सस ट्रेनिंग स्कूल (SFTS) येथे पहिला उभा पवन बोगदा (VWT) स्थापित केला आहे.
- हे विशेष दलांच्या प्रशिक्षण पायाभूत सुविधांमध्ये वाढ करण्यासाठी आणि फ्री-फॉलर्सचा मुकाबला करण्यासाठी केले जाते.

महत्त्वाचे मुद्दे

- अत्याधुनिक पवन बोगदा सशस्त्र दलातील कर्मचाऱ्यांचे कॉम्बॅट फ्री फॉल (CFF) कौशल्ये सुधारण्यासाठी सज्ज आहे.
- फ्रीफॉल सिम्युलेटर म्हणून कार्य करत, व्हीडब्ल्यूटी विशिष्ट वेगात हवेचा स्तंभ तयार करते, विविध सीएफएफ परिस्थितींचे आयोजन करते.
- ही प्रणाली नियंत्रित वातावरण देते, प्रशिक्षणार्थीना वास्तविक जीवनातील फ्रीफॉल परिस्थितीचे अनुकरण करून त्यांची कौशल्ये वाढविण्यास सक्षम करते.

भारत-कॅनडा संबंधातील तथ्ये

- कॅनडाच्या 2021 च्या जनगणनेनुसार, कॅनडात 1.86 दशलक्ष भारतीय वंशाचे लोक राहतात, म्हणजे देशाच्या 36.99 दशलक्ष लोकसंख्येपैकी सुमारे 5% आणि 32 दशलक्ष मजबूत जागतिक भारतीय डायस्पोरापैकी 5.8%.
- इमिग्रेशन, रिफ्यूजीज अँड सिटिझनशिप कॅनडा (IRCC) डेटानुसार, 2022 मध्ये आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थ्यांना 225,940 किंवा एकूण 549,260 अभ्यास परवान्यांपैकी 40% पेक्षा जास्त भारतीयांना देण्यात आले.
- 2022 मध्ये, भारत हा कॅनडाचा 10वा सर्वात मोठा द्विपक्षीय व्यापार भागीदार होता (\$13.7 अब्ज पेक्षा जास्त).
- कॅनडा हा भारताचा नववा सर्वात मोठा भागीदार होता, ज्याची निर्यात \$5.3 अब्ज पर्यंत होती.
- त्याचप्रमाणे, भारतातील अभ्यागतांमध्ये कॅनडाच्या चौथ्या क्रमांकाच्या आंतरराष्ट्रीय हवाई प्रवासी बाजारपेठेचा समावेश होतो. यापैकी बरेच व्यापारी आणि गुंतवणूकदार कॅनडामधील भारतीय डायस्पोराचे सदस्य आहेत.
- 2021 मध्ये, भारताला भेट देणाऱ्या कॅनडियन लोकांनी \$93 दशलक्ष खर्च केले आणि भारतातील पर्यटकांची संख्या 89,500 पेक्षा जास्त, कोणत्याही एका देशातून सर्वाधिक, कॅनडात \$3.4 अब्ज खर्च केले.

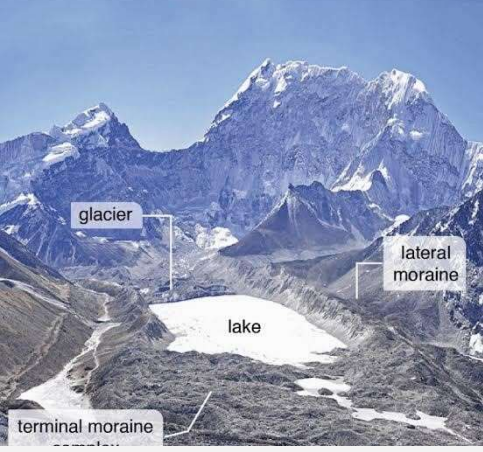

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

हिमालयीन प्रदेशातील शोकांतिका कमी करणे

मुख्य तथ्ये

- नेचरमध्ये प्रकाशित केलेल्या एका अभ्यासात असे सूचित होते की 30 देशांमधील 90 दशलक्ष लोक हिमनदी तलाव असलेल्या 1,089 खोऱ्यांमध्ये राहतात.
- यापैकी एक षष्टांश हिमनदी तलावाच्या 50 किमी आणि संभाव्य GLOF रनआउट चॅनेलच्या 1 किमीच्या आत राहतो.

मुद्दे

- हिमालयी प्रदेश जल-हवामानशास्त्रीय, टेक्टोनिक, हवामान आणि मानव-प्रेरित पर्वतीय धोक्यांच्या श्रेणीसाठी अतिसंवेदनशील आहे.
- 2023 च्या नॅशनल रिमोट सेन्सिंग सेंटरच्या (NRSC) ग्लेशियल लेक अँटलसमध्ये आढाऱ्याची प्रचंडता दिसून येते.
- सिंधू, गंगा आणि ब्रह्मपुत्रा या तीन प्रमुख नद्यांच्या खोऱ्यांमध्ये पाच देशांमध्ये 0.25 हेक्टरपेक्षा जास्त क्षेत्रफळ असलेल्या 28,000 हिमनद्यांची सरोवरे आहेत.
- यापैकी 27% भारतात, सहा राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये आहेत.

शमनासाठी बहु-अनुशासनात्मक प्रयत्न

- NRSC च्या ऍटलसेसने रिमोट सेन्सिंगद्वारे उच्च-रिझोल्यूशन डेटा प्रदान केला आहे, जो अवकाशीय बदलांचे परीक्षण करण्यास अनुमती देतो.
- केंद्रीय जल आयोग डिजिटल एलिक्शन मॉडेल्सचा वापर करून उच्च-जोखीम असलेल्या तलावांचे हायड्रो-डायनॅमिक मूल्यांकन, पाण्याचा प्रवाह, उंची आणि राउटिंग सिमुलेशन मॉपिंग करत आहे.
- NDMA ची राष्ट्रीय मार्गदर्शक तत्त्वे (2020) राज्यांना धोका आणि जोखीम-झोनेशनचे तांत्रिक विहंगावलोकन प्रदान करतात आणि देखरेख, जोखीम-कमी आणि कमी करण्यासाठी धोरणे सुचवतात.

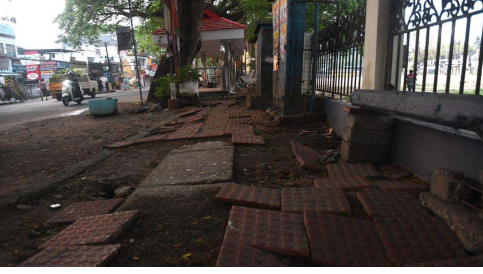

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

अस्वास्थ्यकर शहरी भारत

संदर्भ

- भारताची शहरी लोकसंख्या 2035 मध्ये **675 दशलक्षांपर्यंत** पोहोचण्याचा अंदाज आहे, जी जगातील दुसऱ्या क्रमांकाची सर्वोच्च आहे.
- शहरे भारताच्या आर्थिक महासत्तेच्या स्थितीत झपाट्याने वाढ होत असल्याची व्यापक मान्यता असली तरी, जवळपास सर्वच शहरे त्यांच्या रहिवाशांना आरोग्य, पर्यावरण आणि समानता उद्दिष्टे पूर्ण करण्यात अपयशी ठरत आहेत.

मुद्दे

- भारतातील शहरी रहिवाशांचा अनुभव:-
 1. जगातील **उच्च पातळीचे वायू आणि ध्वनी प्रदूषण**, मर्यादित हिरवळ,
 2. सक्रिय जीवनशैली मर्यादित करणारे **फूटपाथ आणि उद्यानांमध्ये प्रवेश** नसणे,
 3. वायू प्रदूषणात योगदान देणारे **पुरातन वाहतुक पद्धती**,
 4. **पौष्टिकदृष्ट्या दाट अस्वास्थ्यकर** अन्नासाठी हानिकारक प्रवेश आणि
 5. **विषारी रसायने आणि जड धातूंचा** अभूतपूर्व संपर्क.
- अस्वास्थ्यकर आहार, कमी झालेली शारीरिक हालचाल आणि भारतातील शहरांमधील वायू प्रदूषणामुळे ड्रग्ज, तंबाखू, अल्कोहोल आणि अपघात यासह इतर जोखीम घटकांच्या तुलनेत विकृती आणि मृत्यूचा धोका जास्त आहे.

भारतीय महिला क्रिकेटचे मुख्य प्रशिक्षक

संदर्भ

- देशांतर्गत दिग्गज प्रशिक्षक बनलेले **अमोल मुझमदार** यांची **भारतीय महिला क्रिकेट संघाच्या मुख्य प्रशिक्षकपदी** नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- बीसीसीआयने त्यांची नियुक्ती केली होती.

बीसीसीआय बद्दल

- भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळ (BCCI) ही भारतीय क्रिकेटची राष्ट्रीय प्रशासकीय संस्था आहे.
- याचे मुख्यालय **मुंबईतील चर्चगेट येथील क्रिकेट केंद्रात** आहे.
- बीसीसीआय ही क्रिकेटची **जगातील सर्वात श्रीमंत प्रशासकीय संस्था** आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

कमाईमध्ये लिंग अंतर

संदर्भ

- पीरियडिक लेबर फोर्स सर्व्हे (PLFS) एप्रिल-जून 2019 ते 2023 या कालावधीत विविध प्रकारच्या रोजगारांमधील लैंगिक कमाईतील अंतरावर लक्ष ठेवत आहेत.
- कमाईतील लिंग अंतर अजूनही कायम आहे.

मुख्य तथ्ये

- सर्व प्रकारच्या कामांमध्ये पुरुष महिलांपेक्षा अधिक कमावतात, स्वयंरोजगारासाठी हे सर्वात मोठे अंतर आहे.
- 2023 मध्ये, पुरुष स्वयंरोजगार कामगारांनी महिलांच्या तुलनेत **2.8 पट** कमाई केली.
- याउलट, पुरुष नियमित वेतन कामगारांनी महिलांपेक्षा **24% अधिक** कमावले आणि पुरुष अनौपचारिक कामगारांनी **48% अधिक कमावले**.
- स्वयंरोजगार करणाऱ्या कामगारांसाठी लैंगिक अंतर वाढले आहे, तर नियमित वेतन कामगारांसाठी घसरण झाली आहे.
- पुरुष नियमित वेतन कामगारांनी **2019 ते 2022 पर्यंत महिलांपेक्षा 34% अधिक कमावले, 2023 मध्ये हे अंतर 24% पर्यंत घसरले**.

Income gap

Women tend to work fewer hours per week than men, influenced by various factors, including social expectations and personal choices, although these factors aren't always easily separable

Table 1: Male-Female ratio of weekly earnings

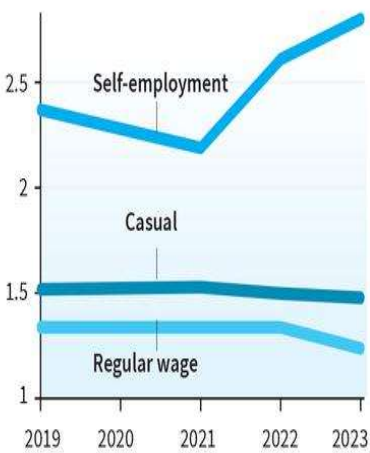

Table 2: Male-Female ratio of hours worked

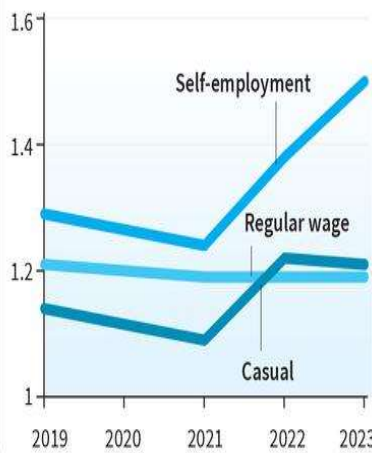
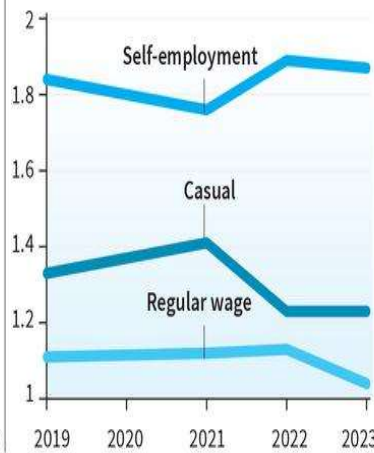

Table 3: Male-Female ratio of hourly earnings

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.